

- (1) Тадук хэлэ хэхэндеңов нимҗаканмэ. (2) Амаскй опяты бисё — амйм хэхэниҗкйн — Киҗгит гэрбйси, сипкакан-гу, ёкун-гу, дэги. (3) Дэги бисё-тэ монин. (4) һо хэгды дэги. (5) Яңилдү бивкй, бисё, тар иһэлдү. (6) Тар иһэлдү биденэ, тарэ хэргйскй дэгивкй, булгалэ исеттенэ: мотылэ, бэйңолэ, никйсёрэ, мундукарэ — эла исеттенэ. (7) Тар хувулбон дявана, хурувувкй бисё дюлай. (8) Умнө хэлэ бэе умукон бултадеса, гиркудяса, сипкамйдеса бисё. (9) Тар бэевэ исесо тар дэги-Киҗгит, Киҗгит тарэ. (10) Киҗгит исесё-дэ, һэлэвсё-дэ. (11) Ойин һарикталча. (12) Туксантеса-дө — тэтыгэдукин, һогдондодукин дэгивуһисе эрдэлөн яңилтыкйкүн,иһэлдулө. (13) Иртыкй-дө дэгивдерйвон тар бэе эвкй эйдарэ. (14) Элаһа-вал тэгэрэн тар дэги. (15) Яңкакүндулэ эмэвсо, иһэлдулэ. (16) Куранэк иһэриктэ. (17) Тадү дюн бисё тар Киҗгитҗй. (18) «Эдү бидедеңос хэлэ. (19) Этэндэ илэдә эдук хурурэ. (20) Эдуквэһин этэндэ ёкунмадә бакара иладә хурурэ». — (21) — гусё тар бэевэ тар Киҗгит. (22) Тадү дюру хутэси бисё тар Киҗгит. (23) хутэлин бидесёл, бисёл тар дюрэ. (24) «Тариңилнум бидедеңос, — (25) гусё. — (26) Би-кэ тырганйвэ бултадеңнэм, гиркудяңнэм. (27) Долболтономок эмэңнэм». (28) — тар Киҗгит гусё. (29) Тар һэлитнэ бэе, билдэн тар Киҗгиттү. (30) Долбо тадү иһэлдү нуҗарнунтын авкй. (31) Тадук хэлэ тымәтнэ, һэрилдэкин, тар бэе... э тар киҗгит хурувкй. (32) Дэгиливкй эрдэлөн, бултанәһинивкй. (33) Тар хутэлнунин бидевкй тар бэе. (34) хутэлин тадү бидевкйл. (35) Элаһа-вал эмэвкй тар, дэгнэ, эмэвкй тар Киҗгит бисё. (36) Эмэвувкй улдэлэ. (37) Бэйңоё эмэвувкй. (38) Никйсёрэ эмэвувкй. (39) Мундукарэ эмэвувкй. (40) Бэйңово ирэксэлгэлит эмэвувкй бисё. (41) Тар хэлэ тадук тар бэе девувкй. (42) һилатна, девувкй тар улдэе, эмэврэкин. (43) хутэлви девдөтын, тар дюгудевкй бисё тар Киҗгит. (44) Тар хэлэ умнө, дэгилчолон, думайдеса тар бэе. (45) «Он нян һэлифкәнми ая бинөн эр хутэлвон, минэ дэгивдөтын дундэткй, тарэ дюв дагалән?». (46) хэлэ, думайдяна, думайдяна, тар бэе аҗча. (47) «хэлэ би эрэ, мот аҗэ, бэйңо ирэксэвон олгйкта. (48) Бэйңо ирэксэвон, тар Киҗгит эмэмнэвон... инҗактаван усса-дә, дыласәткй олгйса нэпталэ. (49) Олгйса-дә, тадук хэлэ тариҗми тадү локосо, аямамат олгодөн. (50) Тэгэмнин эпет дэгилча Киҗгит, эпет бултанәде. (51) хэлэ бэе тар думайча: (52) «Би уңтувунэ окта эр ирэксэдук. (53) Уңтувунэ одям-дә, хутэлвэн һэливкәндеңов, уңтувунмэ дуктэнэ». (54) Тар хэлэ аминтын хурусолон, һектакәрвэ олча тар бэе. (55) һектакәрбэ... һектакәрдук, матана, аҗьян олча, мөян уңтувундү тарэ. (56) Мөян оран һектакәндук. (57) Аминтын эделин эмэрэ, тариңилби даяран. (58) Ирэксеҗми эпет олгосовэ даяран. (59) Тар хутэлин һаңуктавкйл бисол. (60) «Ёкунма одяндэ?» (61) «Эрэ, эвйвунэвэр одям», — (62) Гусё тар бэе. (63) Гунивкй бисё тар бэе: (64) «Аминдүвэр энэл һилбара. (65) хэлэ эвйвунэвэр одям». (66) Дявкй бисё: аминтын, эмэдерйвон, исефкй-дэ!

— эдөн исерэ. (67) Тар һэлэ тэгэмнин эпет — тырганйтыкин гиркудявкй — тэгэмнин эпет һурусё. (68) Дэгилчо эрдэлөн тар аңэ, тар Киңгит. (69) «Эһй һэлэ горолдөңөв, — гусё бисё. (70) Горо, гороё гиркудяңав». (71) Тар һэлэ, тар һурумурэкин, ордан тарэ уңтувунэ эһй тар бэе. (72) Тар ирэксеңми аңдан-дә, оран тар уңтувунэ, эһй тар һектакәрдук мөян оканэм. (73) Аңит, ирэксэт олгот тар буркйрэн. (74) Буркйрэн-дө, мөла... мөңилаи, дуктэвурэи оран анан мөлдук. (75) Дюр мөва, мөкәрбэ оран, дуктэвурэи. (76) һэлэ дуктэмкорэн-дө, һутэлин ёнмасилчал. (77) Киңгит һутэлин-тө тар ёнмасилчал. (78) «Эбэй, бэе, экэл һэлифсе бидегин. (79) Экэл дуктэрэ!» (80) «Эвйдептэ-сэ, эһйкокөн эвйлдеңөт эрэ», — (81) гусё тар һутэлвон. (82) Туң никэсэ-дә, һэлэ би эһйкокөн нуңарватын һөлэфкөндеңөв», — (83) гуннэ, думайча тар бэе. (84) Ылэфкөндем-дә — һэгдыл тариңилин. (85) Дэгивуфкөндеңөв һамий тар дюи дагалән. (86) Дуктэлкөкүтчо тар уңтувунми бэе. (87) Ылифсипчу тар игин-гу... игин. (88) Йһэлдү һө бивкй игин. (89) Ултадевкй, улталчакәкун. (90) Эрэгэрит-эрэгэрит ёсал тар Киңгит һутэлин. (91) Ёсал-дә, «Бэей, этэкэл, этэкэл, этэкэл! — гулчэл тар бэевэ, алтасилчал. — (92) Ылифсипчу-кэмэ, эрупчу эвйвун-дө бими, этэкэл, этэкэл!» (93) «Һэлэ, һурупкәлду минэ. (94) Дэгивускәлду дюктә!» — гусё. (95) «Эдес дэгивуһинэ-дә, эрит ваттиңав һунэ» — гусё. (96) Тариңилин гусёл. (97) «Һурупдеңөвун, һурупдеңөвун эһйкокөн һинэ. (98) Иртыкй бирэн дюс?» (99) «Эръеклө һурупкәлду, — гуннэ. — һэргйскйкүн», — һилбатча тар бэе. (100) Дюктәдүтын уграндә тарэ. (101) Уңтувунми гаса. (102) Уңтувунми гаканэм, уңтувунми луһу дуктәденэ, ойитын. (103) Дэгивувкөндесё бисё, ойитын укканэм. (104) Мортын һэгдылөтын һөл. (105) Аминмэр боколтокоһал. (106) Эрдэлөн һурупсёл тар бэевэ. (107) «Һэлэ әдү нөдакәлду, — угйгит исеттерэн-бэр тар бэе. — (108) һэлэ әдү нөдакәлду». (109) «Бурйкәлду минэ, — гусё. — (110) Тэгкәлду әдү». (111) Тадү һойдү тэгәвкөсё, дюн исеврйдүн. (112) Дюн тадү бисё дагй. (113) Кэргәһэлин эрэгэрит һокорсёл, «Йлө одан эр? — гуннэ, — (114) Бултанәсканэм, эрдэлөн һокоривран». (115) Тар дюлән эмәврэ тариңилин. (116) «Һэлэ, һэнәдекәлду. (117) Экәлду эмэрэ эрэгэрит!» — гунденэ. (118) Эрэгэрит дуктәлчо уңтувунми. (119) «Һэлэ, һурурэв, һурурэв, һэлифсий, һэлифси. (120) Этэрэв әдук эмэрэ. (121) Этэрэв эрэгэрит әдук исевулдә». (122) һурурэ эрдэлөн. (123) Дэгилдә дюткйкүнмэр тар Киңгит һутэлин. (124) Тар бәелө этәсёл догадыми тар Киңгит һутэлин. (125) һутэлин-дә монин-дә ёсал эрэгэрит.